τοῦ ἀπάντησε μὲ παραπονετικὴ κι' ἀδύνατη φωνὴ ὁ Ντίνης.

— Ἄϊντε, ρέ, δὲν ἔχεις τίποτα!

— Δὲν μπορῶ, ἀφεντικό, ἄφησέ με νὰ πάω νὰ πέσω...

— Πάρε τὸ μπουζοῦκι, ρέ.

— Τεμπελιὲς καὶ νάζια! εἶπε καὶ ὁ ὑπάλληλος τοῦ Ἐποικισμοῦ.

— Σ' ὁρκίζομαι, ἀφέντη, στὰ παιδιά μου. Δὲν εἶμαι καλά...

— Παῖξε ὅσο μπορεῖς.

— Δὲν μπορῶ διόλου. Μὲ καΐνε τὰ μηλίγκια μου!

— Θὰ παίξῃς, βρέ, ἢ δὲν θὰ παίξῃς;

— Δὲν μπορῶ.

— Δὲν μπορεῖς, λοιπόν;

— Ὄχι, ἀφέντη, δὲν μπορῶ.

— Νά τότε τὸ μπουζοῦκι σου κ' ἐγώ!

Καὶ τὸ χτύπησε σ' ἕνα κοτρῶνι ποὺ ἤτανε ἐκεῖ μπροστά. Τὸ μπουζοῦκι ἄφησε ἕναν ἦχον παραπονιάρικον σὰν ἀναστεναγμό—τὸν τελευταῖο του—καὶ σκόρπισε σὲ κομμάτια!...

— Αὔριο νὰ σηκωθῆς νὰ φύγῃς! εἶπε θυμωμένα στὸν Ντίνη τὸ ἀφεντικό.

Ὁ Ντίνης δὲ μίλησε. Κάτι ἐργάτες τὸν κουβαλῆσαν καὶ τὸν ἀποθέσανε ἐπάνω στὶς δυὸ παληοκουβέρτες του καὶ τὸ στρῶμα τῶν ἀχύρων.

Μὰ κανεὶς δὲν ξέρει ἂν ἀποκοιμήθηκε αὐτὴ τὴ βραδυὰ μ' ὅλη τὴν κούρασι ποὺ εἶχε...

***

Τὸ πρωῒ παρουσιάστηκε ἥσυχος κι' ἀμίλητος στὸ ἀφεντικό, πῆρε τὸ λογαριασμό του, χωρὶς τὸ πρόσωπό του νὰ δείχνῃ καὶ τὴν παραμικρὴ συγκίνησι, κι' ἀκόμα δυὸ εἰκοσιπεντάρικα γιὰ τὸ μπουζοῦκι του.

Τὰ τελευταῖα μάλιστα δὲν ἤθελε νὰ τὰ δεχτῆ. Αὐ[illegible]ρικα εἶχε τὸ μπουζοῦκι μονάχα!

Μὰ τ' ἀφεντικὸ καὶ ὁ ξάδερφός του ἐπέμειναν κι' ὁ φτωχὸς ὁ Πρόϊτσος δέχτηκε νὰ τὰ πάρῃ.

Τράβηξε ὕστερα κατὰ τὸν κοντινὸ σταθμὸ τοῦ τραίνου.

Οἱ ἄλλοι οἱ ἐργάτες, ποὺ πῆγαν νὰ τὸν ἀποχαιρετήσουν, τὸν εἶδαν νὰ κρατάῃ τὸν σάκκο μὲ τὰ θρύψαλλα τοῦ μπουζουκιοῦ—τὰ συντρίμματα τῶν ἀναμνήσεων, τῶν εὐτυχισμένων, τῶν περασμένων χρόνων. Ὅταν ἔφθασε στὸ σταθμό, πολλοὶ τὸν εἶδαν νὰ κάθεται καὶ νὰ κλαίῃ σὰν μωρὸ παιδί...

Εἶχε ξεσπάσει πειὰ ἡ καρδιά του...

***

Σὲ λίγο, σὰν ἔφτασε τὸ τραῖνο, σφυρίζοντας, ἀχνίζοντας καὶ ἄγρια φυσῶντας, ἕνας ἐφημεριδοπώλης κατέβηκε γοργός, γιὰ μιὰ στιγμή, διαλαλῶντας τὰ νέα τῆς ἡμέρας:

— Ἐφημερίδεεεεεεες καὶ τὰ νεα σοβαρὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τοῦ Κομμουνισμοῦ!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΣΥΖΥΓΟΥΣ

(Τῆς Κάρμεν Σύλβα)

1. Μὴν ἀρχίζῃς ποτὲ φιλονεικία μὲ τὸν ἄνδρα σου, καὶ ὅταν ἔλθῃ μόνη της προσπάθησε νὰ μένῃς σιωπηλή, βεβαία ὅτι ἡ συστολή σου θὰ νικήσῃ.

2. Μὴ λησμονῆς ὅτι εἶσαι γυναῖκα ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ ὄχι ἑνὸς Θεοῦ. Ἑπομένως μὴ ἐκπλήττεσαι γιὰ τὶς ἀδυναμίες του.

3. Ἂν βλέπῃς ὅτι ὁ ἄνδρας σου δὲν ἔχει καρδιά, μὴν ξεχνᾶς ὅτι δὲν τοῦ λείπει τὸ στομάχι. Νὰ τὸν περιποιεῖσαι λοιπὸν καὶ νὰ εἶσαι βεβαία ὅτι θὰ κυριαρχήσῃς καὶ στὴν καρδιά του.

4. Προσπάθησε πάντοτε νὰ ὑπερισχύῃ ἡ γνώμη τοῦ συζύγου σου. Αὐτὸ κ' ἐκεῖνον ἐξυψώνει κ' ἐσένα δὲν ζημιώνει.

5. Διάβαζε ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα τῶν ἐφημερίδων γιὰ νὰ μπορῆς νὰ λύῃς μιὰ ἀπορία τοῦ συζύγου σου.

6. Μὴν ζητᾶς ἀπὸ τὸν ἄνδρα σου χρηματικὰ ποσὰ ἀνώτερα τῶν δυνάμεών του.

7. Καὶ στὴ σφοδρότερη φιλονεικία δὲν πρέπει νὰ πληγώσῃς τὸ σύζυγό σου μὲ πικρὰ λόγια.

8. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ νὰ ἐπαινῆς τὸ σύζυγό σου καὶ νὰ τοῦ λές ὅτι ἀποτελεῖ τὸ πρότυπο τῶν συζύγων. Καὶ σὺ μὴν προσπαθῆς νὰ κρύβῃς τὰ ἐλαττώματά σου.

9. Ἂν ὁ σύζυγός σου εἶνε ἔξυπνος, νὰ εἶσαι ἡ συντρόφισσά του, ἂν εἶνε κουτός, νὰ εἶσαι ἡ φίλη καὶ σύμβουλός του.

10. Νὰ σέβεσαι περισσότερο ἀπ' ὅλους τὴν πεθερά σου καὶ νὰ μὴ λησμονῆς ὅτι ἐκείνην ἀγαποῦσε ὁ σύζυγός σου πρὶν ἀγαπήσῃ ἐσένα.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΠΕΡΙΗΓΗΤΑΙ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Τί εἶδε ὁ ἐξερευνητὴς κ. Βέλλυς στὴν Κεντρώα Ἀφρική. Λοῦσα καὶ φιλαρέσκεια. Ἐλαττώματα κοινὰ μὲ τὶς Εὐρωπαίες καὶ προτερήματα ποὺ δὲν τὰ ἔχουν ἡ Εὐρωπαῖες. Ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς τους. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ παιδιά. Ἐργασία καὶ διασκέδασις. Τὰ χρώματα καὶ τὰ λαμπερὰ ἀντικείμενα. Τὸ μῖσος πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους, κλπ.

Ὁ γνωστὸς Ἄγγλος περιηγητὴς καὶ δημοσιογράφος κ. **Βέλλυς**, ἐπιστρέψας ἐσχάτως στὸ Λονδῖνο, ἀφοῦ ἔμεινε ἐπὶ πολλοὺς μῆνες μεταξὺ τῶν ἀγρίων τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, ἔκαμε μιὰ διάλεξι στὴ «Βασιλικὴ Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία τῆς Ἀγγλίας», ὅπου, μεταξὺ ἄλλων ἐντελῶς πρωτοτύπων καὶ μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἀνακοινώσεών του, ἀνέφερε καὶ τ' ἀκόλουθα σχετικῶς μὲ τὴν ζωὴ καὶ τὴν ψυχολογία τῶν γυναικῶν τῶν ἀγρίων.

Κ' ἐν πρώτοις εἶπε ὅτι ἡ γυναῖκες τῶν ἀγρίων ἔχουν πολλὰ τὰ κοινὰ μὲ τὶς δικές μας γυναῖκες. Ἀγαποῦν κι' αὐτὲς τὰ λοῦσα, εἶνε φιλάρεσκες σὲ βαθμὸν ἀφάνταστο, ζηλεύουν τρομερὰ τοὺς ἄνδρες τους, τοὺς κάνουν σκηνὲς γιὰ ψύλλου πήδημα, εἶνε κακόγλωσσες, γλωσσοτρώγοντας διαρκῶς γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους των καὶ τὶς πιάνουν ἀσυγκράτητα νεῦρα μόλις οἱ ἄνδρες τους τοὺς δώσουν τὴν παραμικρὴ ἀφορμή...

Ἡ γυναῖκες ὅμως τῶν ἀγρίων—συνέχισε ὁ κ. Βέλλυς—εἶνε τίμιες. Σέβονται τὸ σπίτι τους, τὴν ὑπόληψι τοῦ ἀνδρός τους, τὸν πατέρα τους, τοὺς ἀδελφούς τους καὶ ὅλους τοὺς ἄρρενας, στενοὺς ἢ μακρινούς, συγγενεῖς τους.

Ὁ Ἄγγλος περιηγητὴς δὲν παρετήρησε ποτέ, σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς παραμονῆς του στὰ μέρη τῶν ἀγρίων, περίπτωσι ἀγριας ποὺ ν' ἀσεβήσῃ πρὸς τὴν τιμὴ καὶ τὴν ὑπόληψι τῶν δικῶν της.

Ἀπ' αὐτὸ φαίνεται ὅτι ἡ γυναῖκες τῶν ἀγρίων ἔχουν καὶ μερικὰ προσόντα, ποὺ δὲν τὰ ἔχουν ἡ σύγχρονες Εὐρωπαῖες. Ποτὲ δὲ ἡ γυναῖκες ποὺ κατοικοῦν στοὺς ἀγρίους καὶ ἀπομονωμένους ἀπ' ὅλον τὸν ἄλλον κόσμο ἐκείνους τόπους τῆς Ἀφρικῆς, δὲν πλάθουν ὄνειρα νὰ ζήσουν ἀλλοῦ, νὰ ζήσουν καλύτερα, εὐτυχέστερα.

Ἡ γυναῖκες τῶν ἀγρίων εἶνε εὐτυχισμένες ὅπως ζοῦν καὶ δὲν θὰ ἔφευγαν ἀπὸ τὸν τόπο τους κι' ἂν ἀκόμα τὶς ἔπειθε κανεὶς ὅτι πηγαίνοντας ἀλλοῦ θὰ ζοῦσαν εὐτυχέστερες κι' ἀπὸ τὰ «ρόδινα πνεύματα», τὶς μυστικὲς δηλαδὴ θεότητες τῆς χαρᾶς, τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ἀγαθότητος, ἡ ὁποῖες λατρεύονται ἐξαιρετικὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες τῶν ἀγρίων τῆς Ἀφρικῆς.

Μιὰ ἄλλη σπουδαία παρατήρησις τοῦ Ἄγγλου περιηγητοῦ εἶνε ἡ καταπληκτικὴ ἀγάπη ποὺ τρέφουν οἱ γυναῖκες τῶν ἀγρίων πρὸς τὰ μικρὰ παιδιά, δικά τους καὶ ξένα. Μόλις δοῦν ἕνα μικρὸ παιδάκι, τὸ παίρνουν στὴν ἀγκαλιά τους καὶ τὸ γεμίζουν χάδια καὶ φιλήματα.

Ἐπίσης τρελλαίνονται μὲ τὰ χρώματα. Σὲ ὅλα τὰ χρώματα ἡ ἄγριες αὐτὲς ἔχοιν δώσει ξεχωριστὰ ὀνόματα, ποὺ τὰ ξέροιν μονάχα αὐτές, γιατὶ οἱ ἄνδρες τους μόλις ξεχωρίζουν τὸ ἄσπρο ἀπὸ τὸ μαῦρο.

Μιὰ ἄλλη πολὺ περίεργη παρατήρησις εἶνε ὅτι ἡ γυναῖκες δὲν ἀρέσκονται στὰ λαμπρὰ πράγματα, ἀντιθέτως πρὸς τοὺς ἄνδρες των ποὺ μποροῦν νὰ σκοτωθοῦν γιὰ ἕνα κουμπί!

Μολονότι ἡ ἄγριες τῆς Ἀφρικῆς ἔχοιν μεγάλη ἀντοχὴ καὶ δύναμι, ὡστόσο δὲν ἐργάζονται σὲ βαρειὲς δουλειές, γιατὶ οἱ ἄνδρες τους τὶς ἀγαποῦν τόσο πολύ, ὥστε δὲν θέλοιν νὰ τὶς βασανίζουν. Ἐνῶ δὲ συμμετέχοιν σ' ὅλες ἀνεξιαιρέτως τὶς χαρὲς καὶ τὶς ἀπολαύσεις τῶν ἀνδρῶν, ἐλάχιστα ὡστόσο μοχθοῦν γιὰ τὴν ἀπόκτησι τῶν μέσων τῆς ζωῆς.

Τελειώνοντας δὲ ὁ Ἄγγλος περιηγητὴς εἶπε ὅτι εἶνε ἐσφαλμένο ποὺ νομίζουμε ὅτι οἱ ἄγριοι εἶνε λιτοδίαιτοι καὶ ὀλιγαρκεῖς. Κάθε ἄλλο. Οἱ ἄγριοι θέλοιν νὰ καλοπερνοῦν καὶ καλοπερνοῦν. Δυστυχοῦν μονάχα καὶ στεροῦνται καὶ τῶν στοιχειωδῶν ἀπολαύσεων τῆς ζωῆς, ὅπου ζοῦν κάτω ἀπὸ τὸν βαρὺ καὶ δυσβάστακτο ζυγὸ τῶν πολιτισμένων!

Καὶ γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο ἡ γυναῖκες τῶν ἀγρίων μισοῦν θανάσιμα τοὺς Εὐρωπαίους, τοὺς ὁποίους θεωροῦν ὄργανα τῶν «Πράσινων Στιφῶν», ὅπως ὀνομάζουν τὰ Πνεύματα τῶν Κακῶν καὶ τῆς κακοδαιμονίας.